

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 26 sierpnia 2020 r.

Pozycja 234

POSTANOWIENIE

z dnia 18 maja 2020 r.

Sygn. akt Ts 122/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Julia Przyłębska,

po wstępnym rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym, skargi konstytucyjnej M.J. w sprawie zgodności:

art. 77 § 1 „Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych” z:

- 1) art. 10 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji;
- 3) art. 45 ust. 1 Konstytucji;
- 4) art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji;
- 5) art. 45 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2 Konstytucji;
- 6) art. 45 ust. 1 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 10 sierpnia 2018 r. (data nadania), M.J. (dalej: skarżący) wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Skarżący wystąpił do Sądu Okręgowego w K. z pozwem o zasądzenie od pełnomocnika, ustanowionego dla niego z urzędu, kwoty 100 000 zł wraz z odsetkami od 21 października 2015 r. tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania za bezpodstawne i niezgodne z prawem zamknięcie mu drogi do wznowienia postępowania karnego, przez niewniesienie skargi konstytucyjnej w terminie określonym prawem.

Skarżący wniósł jednocześnie o wyłączenie od rozpoznania sprawy sędziego delegowanego z sądu rejonowego, wskazując, że takie delegowanie jest sprzeczne z przepisami Konstytucji.

Postanowieniem z 5 października 2016 r. (sygn. akt [...]) Sąd Okręgowy w K. Wydział I Cywilny oddalił wniosek skarżącego o wyłączenie sędziego.

Sąd Apelacyjny w K. I Wydział Cywilny postanowieniem z 14 marca 2017 r. (sygn. akt [...]) oddalił zażalenie skarżącego na powyższe postanowienie.

Wyrokiem z 25 września 2017 r. (sygn. akt [...]) Sąd Okręgowy w K. oddalił powództwo skarżącego przeciwko pełnomocnikowi z urzędu. Skarżący wniósł apelację od tego wyroku, wskazując w niej m.in. na naruszenie art. 45 ust. 1 Konstytucji w zakresie prawa do „właściwego” sądu poprzez orzekanie w sprawie osoby nie mającej nominacji Prezydenta RP do orzekania w sądzie okręgowym.

Sąd Apelacyjny w K. I Wydział Cywilny wyrokiem z 6 lipca 2018 r. (sygn. akt [...]) oddalił apelację skarżącego.

Sąd Najwyższy postanowieniem z 20 września 2019 r. [...] odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej skarżącego.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 27 września 2019 r. skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej m.in. przez wskazanie, jakie jego prawa lub wolności wyrażone w powołanych jako wzorce kontroli przepisach Konstytucji oraz w jaki sposób zostały naruszone przez zakwestionowany przepis. Pismem procesowym z 14 października 2019 r. (data nadania) skarżący odniósł się do powyższego zarządzenia.

Zdaniem skarżącego zakwestionowany przepis narusza – zagwarantowane w art. 45 ust. 1 Konstytucji – prawo do właściwego sądu. Przewidziana w tym przepisie instytucja delegowania sędziego do pełnienia obowiązków w sądzie wyższej instancji przez Ministra Sprawiedliwości narusza zasady demokratycznego państwa prawnego, ponieważ stanowi ingerencję w wyłączne uprawnienia Prezydenta do powoływania sędziów.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona określone przez prawo wymagania oraz gdy nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznej oceny.

2.1. Skargę konstytucyjną w imieniu skarżącego sporządził i wniósł pełnomocnik będący radcą prawnym. Do skargi załączono pełnomocnictwo (art. 53 ust. 2 pkt 3 u.o.t.p. TK).

2.2. Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ od wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z 6 lipca 2018 r. (sygn. akt [...]) nie przysługuje żaden zwyczajny środek zaskarżenia.

2.3. Dochowany został trzymiesięczny termin wniesienia skargi konstytucyjnej przewidziany w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK. Wyrok Sądu Apelacyjnego w K. został doręczony skarżącemu 1 sierpnia 2018 r., natomiast skarga została wniesiona 10 sierpnia 2018 r. (data nadania).

2.4. Problem przedstawiony w skardze konstytucyjnej dotyczy możliwości orzekania przez sędziego sądu rejonowego w sądzie wyższej instancji na podstawie delegacji Ministra Sprawiedliwości. Zdaniem skarżącego orzekanie przez sędziego na podstawie delegacji

Ministra Sprawiedliwości stanowi naruszenie istoty prawa do rozpoznania sprawy przez właściwy sąd. Jego zdaniem uprawnieni do orzekania są jedynie sędziowie powołani przez Prezydenta do pełnienia obowiązków w określonym sądzie.

2.5. Określony został przedmiot kontroli w rozumieniu art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK. Skarżący wskazał także, jakie konstytucyjne prawa oraz w jaki sposób zostały – jego zdaniem – naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK). Uzasadził też sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

2.6. Z uwagi na to, że skarga konstytucyjna spełnia wymagania przewidziane w u.o.t.p. TK, a nie zachodzą okoliczności określone w art. 61 ust. 4 tej ustawy, to – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – zasadne było nadanie jej dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.